

ເອກສາຮອ້າງອີງ

1. Theomas, R.C. 1987. Clinical manifestation and consequence of influenza. Am. J. Med. 82:15-27
2. Gard, S., Hllauer, C., Meyer, K.F. 1968. The influenza Viruses. Virology Monographs (Hoyle, L., ed.), pp.33-89. U.S. component seato medical research laboratory, New York.
3. ນລິນີ ວິໄວ້ວັດໃໝ່. ຮຣຄເບຊຣອນ. ຈັດໂດຍໂຄຮງກາຣຕາຣາຄືຣາຊ ຄະແພທຍສາສຕ່ຽມຄືຣາຊພຍາບາລ, ໜ້າ 240-246
4. Kingsbury, D.W. 1985. Orthomyxo-and paramyxoviruses and their replication. Field, B.M.ed. Virology. Raven Press. New York.: 1157-1178
5. John, M.Z. and James, C.D. 1987. Influenza Virus. Pediatric Infectious disease, 2nd ed. W.B. Saundos company
6. ຮັງສຣຣັກ ບຸນປາຄມ. 2522. ກາຣຕິດເຂື້ອໄວ້ສາໃໝ່ວັດໃໝ່. ຮຣຄຮະບນກາຣຫາຍໃຈແລະວັນໂຮກ ຈັດໂດຍໂຄຮງກາຣຕາຣາຄືຣາຊ ຄະແພທຍສາສຕ່ຽມຄືຣາຊພຍາບາລ: 104-105
7. Desseiberger, U., Nakajima., Alfino, P. Pederson. F.S. Haselstein, W.A., Palese, P. 1978. Biochemical evidence that new influenza virus strains in nature may arise by recombination (reassortant). Proc. Natl. Acad. Sci. U.S.A. 75: 3341-3345

8. Burducia,O., and Gast,G.1989. The potentials for immunization against Influenza using liposome incorporated viral surface antigens. Virology. 40(2): 97-106
9. Beyer, W.E.P. and Huchshorm, P.1989. Antibody induction by Influenza vaccine in the elderly. Vaccine. 7(5): 385
10. Ganguly, R. and Cameron, D.1989. Factors affecting immunizationrate in a cohort of elduly veterans study of Influenza. Vaccine. 7(5): 462
11. สุวิชา คุปรัชดินันท์. อัจฉรา ธีรัตน์ และครรชิต ลิมบากาญจนรัตน์. 2532.
รายงานการสอบสวนโรคไข้หวัดใหญ่ รร.ประชานาฏถัมภ์ จ.นนทบุรี
 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์: 1-20
12. Bang, O.G., and Bang, F.B.1969 Experimentally induced changes in nasal mucous secretory systems and their effect on virus infection. J.Exp.Med.. 130: 105-119
13. Bosch, F.X., Orlich, M., Klenk, H.D., and Rott, R.1979. The structure of the hemagglutinin, a determinant for the pathogenicity of influenza viruses. Virology. 95: 197-207
14. Webster, R.G., Laver, W.G., Air, G.M., and Schild,G.C. 1982. Molecular mechanisms of variation in influenza viruses. Nature 296: 115-121

15. Sauter, N.K., Bednarski, M.D., Wurzburg, B.A., Hanson, J.E. Whitesides, G.M., Skehel, J.J., and Wiley, D.C. 1989. Hemagglutinins from two influenza virus variants bind to sialic acid. J.Biochemistry. 28 (21): 8388-8396
16. Suzuki, Y., Matsunage, M., Nagao, Y., Taki, T., Hirabayashi, Y., and Matsumoto, M. 1985 Gangioside as an influenza virus receptor. Vaccine 3: 210-213
17. Suzuki, Y., Nagao, Y., Kato, H., Matsumoto, M., Nerome, K., Nakajima, K., and Nobusawa, E. 1986. Human influenza A virus hemagglutinin distinguishes sialyloligosaccharides in membrane-associated gangliosides as its receptor which mediates the adsorption and fusion process of virus infection. J.Biol. Chem. 261: 17057-17061
18. Suzuki, Y., Matsunaga, M., and Matsumoto, M. 1986 N-acetyl-neuraminy-lactosylceramide, a new influenza A virus receptor which mediates the adsorption-fusion process of virus infection binding specificity of influenza virus A/Aichi/2/68 (H3N2) to membrane-associated with different molecular species of sialic acid. J.Biol. Chem. 260:1362-1365
19. Richey, M.B., Palese, P. and Kilbourne, E.D. 1976. RNAs of influenza A, B, and C viruses. J.Viro. 18: 738-744.

20. Heinz, F.C., Paul C.K. and Levy J.A. 1988. Orthomyxo-viridae minus strand RNA viruses. Virology. 2nd ed. Prentice-Hall. Inc: 141-151
21. Air, G.M. and Laver, W.G. 1986. The molecular basis of antigenic variation in influenza virus. Advances in virus research. 31 Academic Press. New York: 53-95.
22. Altmuller, A., Fitch,W.M., and Scholtissek, C. 1989. Biological and genetic evolution of the nucleoprotein gene of human influenza A viruses J.Virol. 70: 2111-2119
23. Almond, J.W. 1977. A single gene determines the host range of influenza virus. Nature. 270: 617-618
24. Richey, M.B., Palese, P., Schulman, J.L. 1978. Mapping of the influenza virus genome. III. Identification of genes coding for nucleoprotein, matrix protein, and nonstructural protein. J.Virol. 20: 307-313
25. Sholtissek, C., Burger,H., Kinster,O., Shortridge, K.F. 1978. The nucleoprotein as a possible major factor in determining host specificity of influenza H3N2 viruses. Virology 147: 287-294.
26. Kew, O.M., 1984. Applications of oligonucleotide fingerprinting to the identification of viruses. Methods in Virology. VIII Academic Press. New York:42-84
27. Jensen, K.F. 1961. Diagnosis of influenza by serologic method. Amer.Rev. Res.Dis. 83:120-124

28. Nakagima, K., Desselberger, U. and Palese, P. 1978.
Recent human influenza A (H1N1) viruses are closely related genetically to strain isolated in 1950. Nature 274: 334-339
29. Stuart-Harris, C.H., Schild, G.C. 1976 Influenza viruses of lower animals and birds. Influenza. The viruses and the diseases. In Stuart-Harris, C.H., Schild, G.C. eds. Edward Arnold Publishing Co.: 79-81
30. Stuart-Harris, C.H., Schild, G.C. 1976. The epidemiology of influenza. Influenza. The viruses and the diseases. In Stuart-Harris, C.H., Schild, G.C. eds. Edward Arnold Publishing Co.: 112-120
31. Webster, R.G., Campbell, C.H., Granoff, A. 1971. The in vivo production of new influenza A viruses. Virology 44: 317-328
32. Suzuki, Y., Kator, H., Naeve, C.W., and Webster, R.G. 1989. Single-amino acid substitution in an antigenic site of influenza virus hemagglutinin can alter the specificity of binding to cell membrane-associated angliosides.. J.Virol. 63: 4398-4302
33. Centers for Disease Control., 1982. Laboratory-based surveillance of influenza virus infections. Part A. Concepts and procedures for laboratory-based influenza surveillance. pp. 1-19. C.D.C. U.S.A.: 1-19.

34. Charles, H., Haris, S., and Schild, G.C. 1975. Diagnostic technical procedure. Influenza the viruses and deseases. In Stuart-Harris, C.H., Schild, G.C. eds. Edward Arold Publishing Co.: 209-217
35. Kendal, A.P. 1982 Concepts and procedures for laboratory part b. Laboratory-based surveillances of influenza virus infection. Public Health Service. USA: b1-b70
36. Tobita, K., Sugiura, A., Enomoto, C., and Furuyama, M. 1975. Plaque assay and primary isolation of influenza A virus in an established line of Madin darby canine kidney cells (MDCK) in the presence in the trypsin. Med. Microbiol Immunol. 162: 9-14
37. Bablani, R. 1972. Mechanisms of virus cytopathic effects. Symp. Soc. Gen. Microbiol. 22: 359-381
38. Bang, F.B. 1972. Specificity of viruses for tissues and hosts. Symp. Soc. Gen. Microbiol. 22: 415-435
39. Jensen, K.F. 1961. Diagnosis of influenza by serologic methods. Amer. Rev. Res. Dis. 83: 120-124
40. Ueda, M., Tobita, K., Sugiura, A., and Enomoto, C. 1978. Identification of Hemagglutinin, and neuraminidase antigens of influenza B virus. J. Virol. 25: 685-686

41. Aymard henry, M., Coleman, M.T., Dowdle, W.R., Laver, W.G., Sehid,G.C., and Webster,R.G.1973. Neuraminidase inhibition test procedure. Advanced laboratory technique for influenza diagnosis, Bull, Wld.Hlth. Org.48:105-129
42. Kanai, C., Suwicha, K., Nadhirat, S., Nerome, K., Nakayama, M., and Oya,A.1985. Isolation and serological characterization of influenza a virus from swine in Thailand. Arch. Virol. 86: 197-211
43. Nerome, K., Nagayama, M., Ishida, M., Fukumi, H., Butterfield, W.K., Webster, R.G., and Cambell, C.H.1978. Isolation and serological characterization at Tokyo airport. Arch. Virol. 57: 261-270
44. Mahy, B.W.J.1991. Growth purification and titration of influenza viruses. Virology a practical approach. Oxford University Press: 119-150
45. Nerome, k., Ishida, M., Nakayama, M., and Oya, A.1988. Antigenic and genetic analysis of A/Hongkong (H3H2) influenza viruses isolated from swine and man J.Med. 249: 708-710
46. Dewatcher, R., and Fiers, W.1972. Preparative two - dimentional polyacrylamide gel electrophoresis of p-labelled RNA. Anal. Biochem. 49: 184-197
47. สถาบันวิจัยไวรัส กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ใช้หัวดใหญ่ในประเทศไทย พ.ศ.2522-2529. รายงานการผู้ประวัติโรคประจำสัปดาห์ 21 (20): 253-256

48. World Health Organization. 1988. Influenza in the world.
Weekly epidemiological record. 63: Jan-Dec.
49. Shope, R.E. 1944. Old, intermediate and contemporary contributions to our knowledge on pandemic of influenza. Medicine 23: 415-421.
50. Kawaoka, Y., Yamamoto, T., and Kobayahi, S. 1989. Avian-to human transmission of the PB1 gene of influenza A viruses in the 1957 and 1968 pandemics. J.Virol., 63(11): 4603-4608
51. Nerome, K., Ishida, M., Sakamoto, S., Sako, M., Nonaka, S., Webster, R.G., Oya, A. 1983. The possible origin of H1N1 influenza virus in the human population of Japan and genome composition of a recombinant H1N2 virus. The origin of pandemic influenza viruses, In: Laver, W.G. (ed). Elsevier: 201-210.
52. Kida, H., Shortridge, K.F., Webster, R.G. 1988. Origin of the hemagglutinin gene of H3N2 influenza viruses from pigs in China. Virology 162: 160-166.
53. Palese, P. and Schulman, J.L. 1976. Differences in RNA patterns of influenza A viruses. J.Virol. 17: 876-884.

54. วิชัย บุญแสง. 2530. DNA Fingerprints (แบบแผนดีเอ็นเอ)
เอกสารประกอบการฝึกอบรมพัฒนาวิศวกรรมเรื่อง DNA probe
ในการตรวจสอบพัฒนาวิธีนิจฉัยเชื้อโรค และพำนย. จัดโดย
 ศูนย์พัฒนาวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ร่วมกับภาควิชา
 เคมี คณะวิทยาศาสตร์ และศูนย์อุดมพัฒนาศาสตร์-พัฒนาวิศวกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหิดล : 11.1 - 11.8
55. Kendal, A.P. 1982. Concepts and procedures for Laboratory part A. Laboratory-based surveillance of influenza virus infection. Public Health Service. USA: a1-a67
56. Ruiqrok, R.W.H. 1989. Electron microscopy of the influenza virus membrane structure. Virology 173 (1): 311-313
57. Okazaki, K., and Yasuhara, H. 1989. Evolutionary pathways of the HA genes of Influenza A virus. Virology. 172 (2): 601-603

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

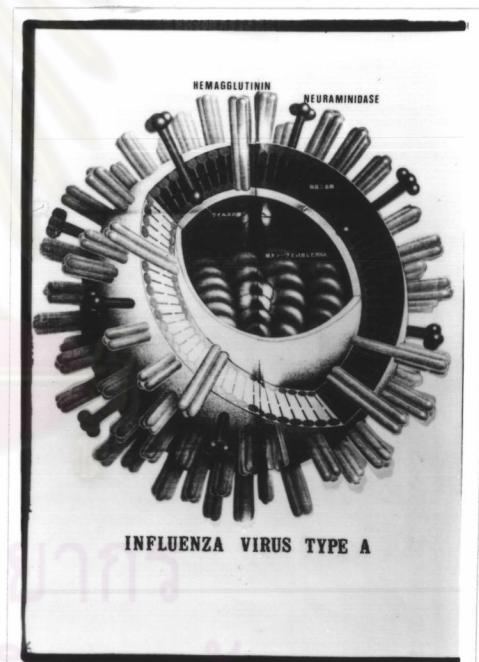
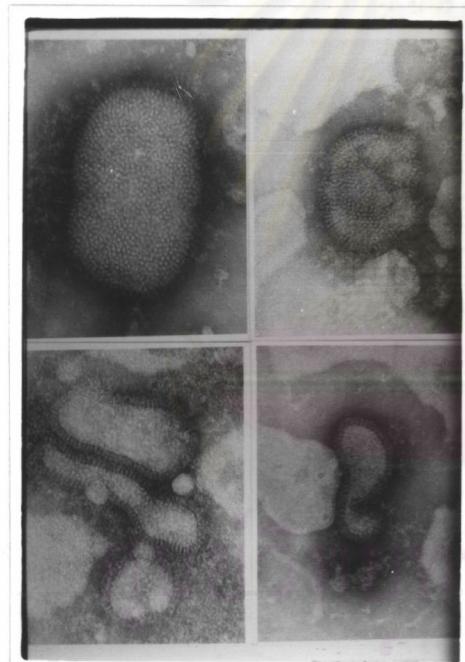

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก (4)

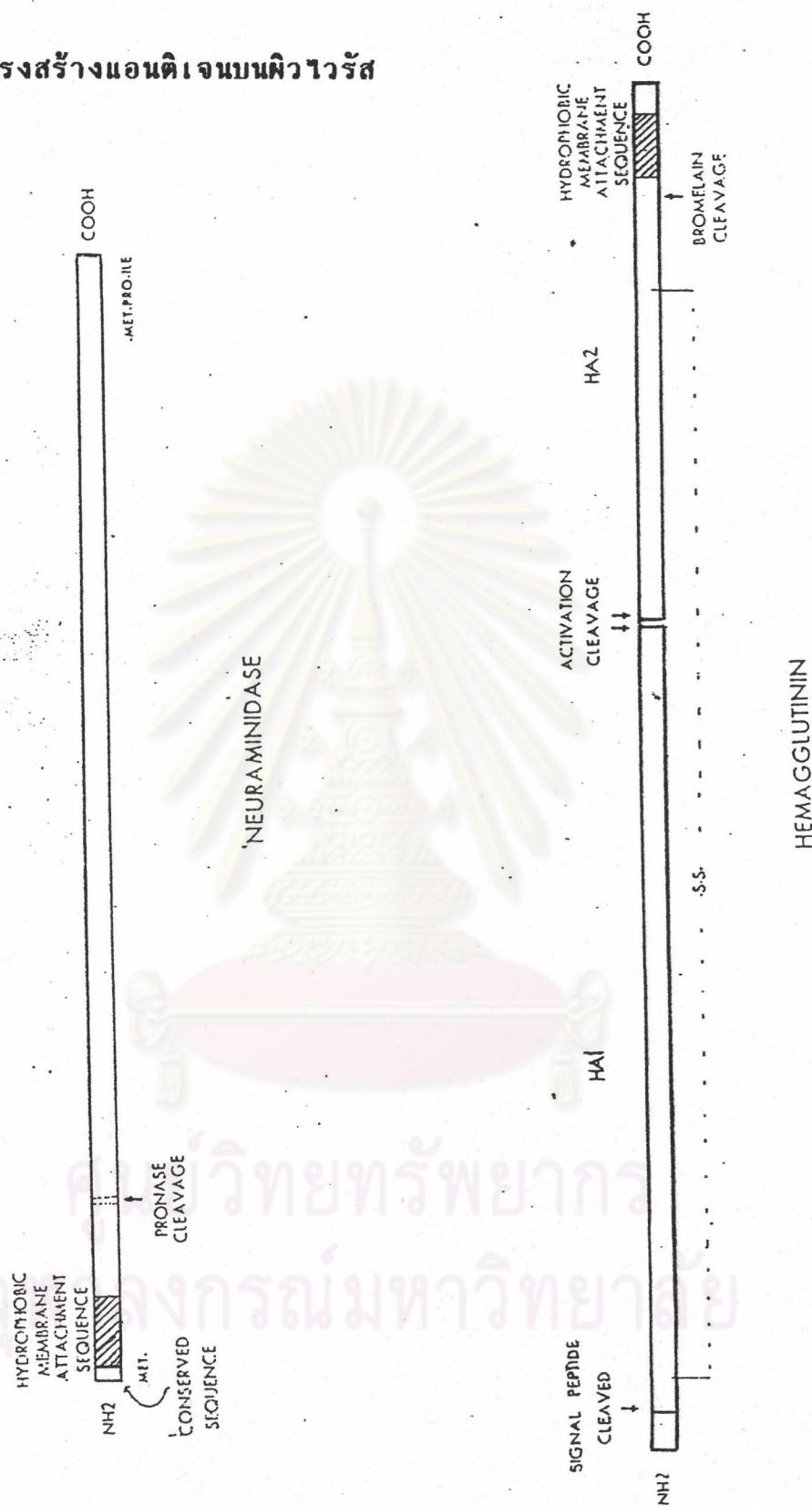
ไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A

ก.1 อนุภาคไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A และรูปร่างในหลายลักษณะ (ช้าย) และส่วนประกอบภายใน (ขวา)

ที่มา : นสพ.สุวิชา ภูบระดินนท์, ส.ลต

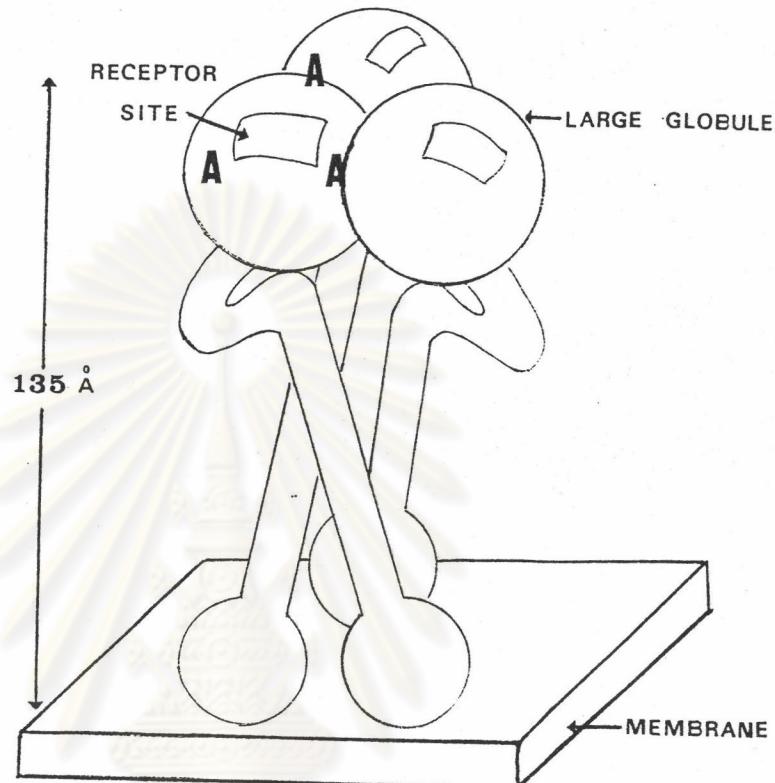
ก.2 โครงสร้างแอนติเจนบันพิวัวรัส

ที่มา: Air, G.M. and Laver, W.G., "The molecular basis of antigenic variation in influenza virus". Advances in virus research 31 (New York: Academic Press, 1986), P.60

ก.3 แอนติเจนอีมแอคกลูตินิน

ก.3.1 แอนติเจนอีมแอคกลูตินินไตรเมอร์

ไดอะแกรมอีมแอคกลูตินิน ไตรเมอร์ ของเชื้อไข้หวัดใหญ่ A/Hong kong/68 (H3) แสดงบริเวณรีเซปเตอร์ (A) บนลาร์จโกลบูล ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของแอนติเจน

ที่มา: Kingsbury, D.W., "Orthomyxo-and paramyxoviruses and their replication". Virology. ed. Field, B.N. (New York: Raven Press, 1985), P.1163

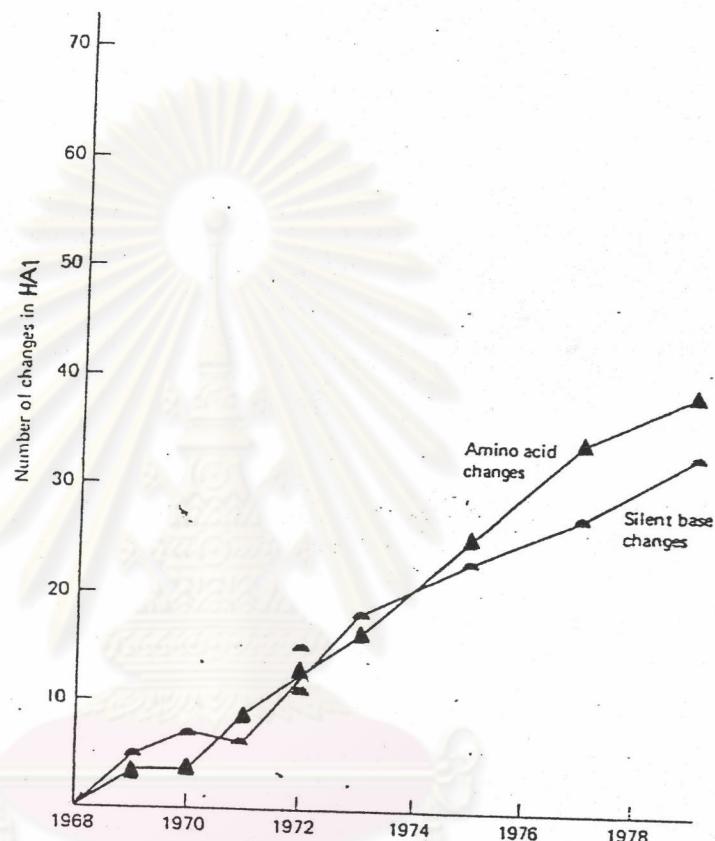
ก. 3.2 แอนติเจนอีมแอคกลูตินโน้มร้อนเมอร์

แสดงการพับสายโรพลีแบบไทด์ของอีมแอคกลูตินน์ 1 และ 2 ใน HA โนเมเลกุลของเชื้อไข้หวัดใหญ่ A/Hong Kong/68 (H3) และบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงของเบส (บริเวณทีบ)

ที่มา: Air, G.M. and Laver, W.G., "The molecular basis of antigenic variation in influenza virus". Advances in virus research 31 (New York: Academic Press, 1986), P.63

ก. 3.3 แอนติเจนิก คริพท์ ของเบสบัน HA1 ในแอนติเจนเอ็มแอคกูลตินน ไข้หวัดใหญ่ A/Hong Kong/68 (H3) ที่ระบาดช่วง พ.ศ. 2511-2521

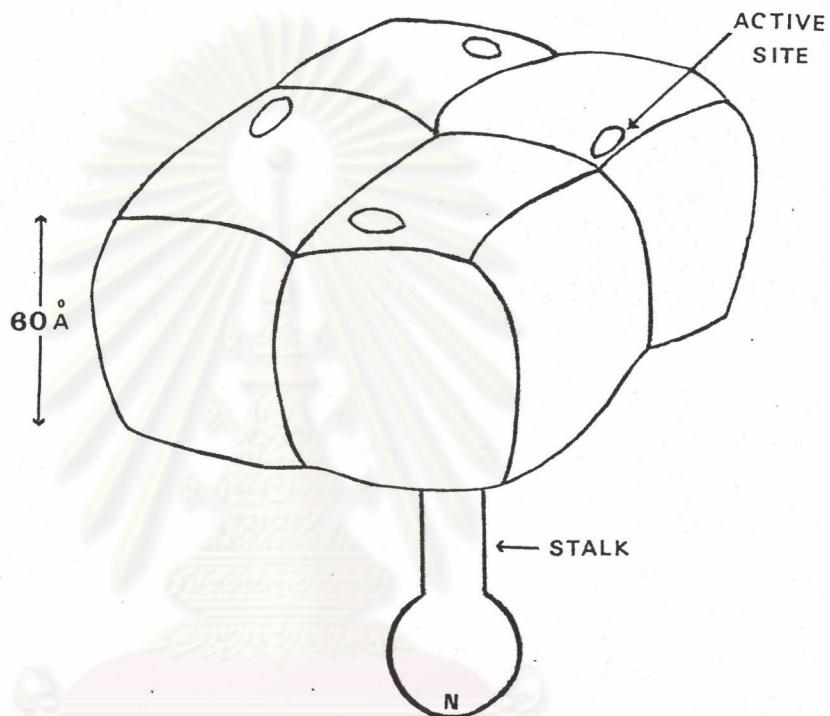

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา: Air, G.M. and Laver, W.G., "The molecular basis of antigenic variation in influenza virus". Advances in virus research 31 (New York: Academic Press, 1986), P.64

ก.4 แอนติเจนนิวรามินิเดส

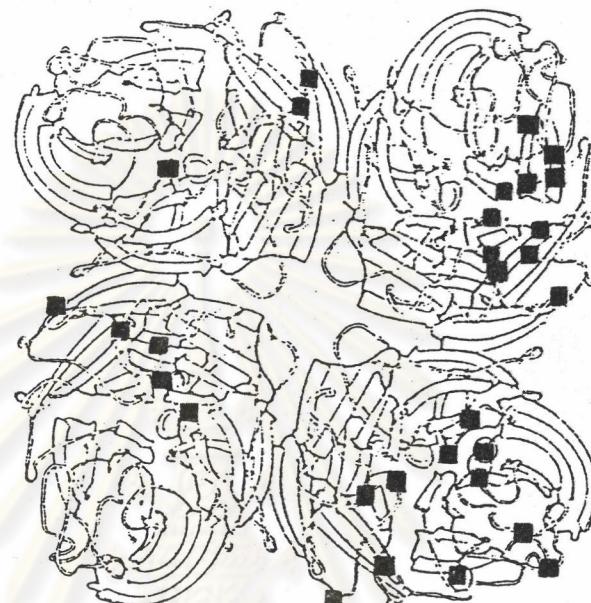
ก.4.1 ไดอะแกรม นิวรามินิเดส เตตระเมอร์ ของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ A/Tokyo/3/67 (N2)

แสดงส่วนประกอบหลัก 3 ส่วน คือ ส่วนหัวที่มีรูปร่างเหมือนกล่อง (box-like head region) เป็นเตตระเมอร์ของเพลิเบปต์ 4 สับยูนิต แต่ละยูนิตประกอบที่ผิวนจะแสดงออกทีพ ไซส์ บริเวณที่สองเป็นก้าน (stalk) ที่เชื่อมระหว่าง ส่วนหัว และส่วนของปลาย N (N-terminal region) ที่ผูกตัวอยู่ชั้นในบีด

ที่มา: Kingsbury, D.W., "Orthomyxo-and paramyxoviruses and their replication". Virology. ed. Field, B.N. (New York: Raven Press, 1985), P.1172

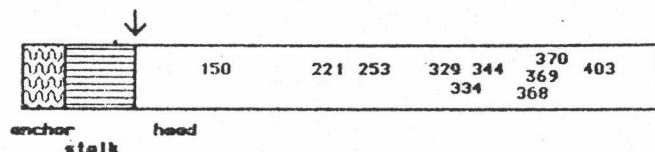
ก.4.2 แอนติเจนนิวรามินิดส์ N2 เทตราเมอร์ ของสายโรพลิเบปปาต์ด
4 สับยูนิต เชื่อมกันด้วยพันธะไซด์เชลล์ฟาร์ด และบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงของเบส
แสดงด้วยจุดทึบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา: Air, G.M. and Laver, W.G., "The molecular basis of antigenic variation in influenza virus". Advances in virus research 31 (New York: Academic Press, 1986), P.77

ก. 4.3 ตัวແນ່ນທີ່ມີການເປີຍແປລງຂອງຮັສກຣດອະນິຈຸນນິວຽ-
ນິນເຕສະພລິເບປະຕົດ

<u>Iokyo/3/67 (H2)</u>	150	221 253	329 344	370 403
variants		Asn Arg	Arg Lys	
		His Ser	Ile Glu	
			Thr	
			Ser	
			Gly	
			Lys	
<u>RI/5+/57 (H2)</u>	150	329 344	370 403	
variants	Asn	Asn Arg	Ser Ile	
	Asn	Asn Gly	Leu Arg	
	Gln			
		334 368		
		Asn Lys		
		Ser Glu		
<u>tern/Rust/G70C/75 (H9)</u>	329	370		
variants	Asn	Ser		
	Asp	Leu		
		369		
		Ala		
		Asp		

ที่มา: Air, G.M. and Laver, W.G., "The molecular basis of antigenic variation in influenza virus". Advances in virus research 31 (New York: Academic Press, 1986), p.78

ก. 4.4 แสดงการขาดหาย (Deletion) ของกรดอะมิโน ณ

บริเวณก้าน (stalk) ของแอนติเจนนิวรามินิเดสชันด์ต่าง ๆ

10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
N2 MHPHQKIIITIGSUSLTIAUCFLMQIARILUTTUTL	HFKQHECDSPASHQUMPCEPIIIIERHTE-IUYLHHTTIEKEICPKVUEYRHSKPQ CQITGFRP								
N2 MHPHQKIIITIGSUSLTIAUCFLMQIARILATTUTL	HFKQHECOSPASHQUMPCEPIIIIERHTE-IUYLHHTTIEKEICPEVUEYRHSKPQ CQITGFRP								
N2 MHPHQKIIITIGSUSLTIAUCFLMQIARILATTUTL	HFK-----IIERHTE-IUYLHHTTIEKEICPEVUEYRHSKPQ CQITGFRP								
N2 MHPHQKIIITIGSISLTIAUCFLMQIARILATHUTL	HFRQHEHSIPAYHQTPCKPPIIERMI-----KYRHHSKPQ CQITGFRP								
N1 MHPHQKIIITIGSICLUUGLISLILQIGHIISIIS	HSIQTGSQHHTGICHQHITYKHSTWU-----KDTTSUILTGSSL CPIRGWAI								
N1 MHPHQKIIITIGSICLUUGLISLILQIGHIISIIS	HSIQAGS-----STWUHQTYAHISHTNUUAGK*								
N8 MHPHQKIIAIGSASLGILILHULHUUSIIUTULULHH	HGTGLHCHNGTII-----REYNETURUER-ITQWYHHTIEYIERPSHEYMMHTEPL CEAQGFRP								
N7 MHPHQKLFASSSGIAIULGIIMLLIGISHMSLHISLYS	KGESHKMNNHLTCT-----HINQHDTTHUNTYIHHATIIDKSTKIEHPGYLLLHKSL CHUEGHUU								
N9 MHPHQKILCTSATLVLIGTIAVLIGITHLGLHIGL	HLKPSCHCSHSQPEARTHASQTIIHHYYHOTHITQISMTHIQUEERRAIRDFHMLTKGL CTINSUHI								
B MLPSTUQTLTLLTSGGULLSYUSASLSYLLYS	DULLKFSSTKTTAPT---MSLECTHASHAQTUMHSATKEMTF--PPPEPEHHTYPRLS CQGSTFQK								

ANCHOR

STALK

HEAD

การเปลี่ยนแปลงทั้งชนิดและจำนวนของกรดอะมิโน ตั้งแต่

11-18 ชนิดในบริเวณที่เป็นคอนเสพรีเจียนของจุดเชื่อมต่อระหว่างบริเวณก้าน
ของแอนติเจนนิวรามินิเดสกับส่วนในของเมมเบรน

ที่มา: Air, G.M. and Laver, W.G., "The molecular basis of antigenic variation in influenza virus". Advances in virus research 31 (New York: Academic Press, 1986), P.80

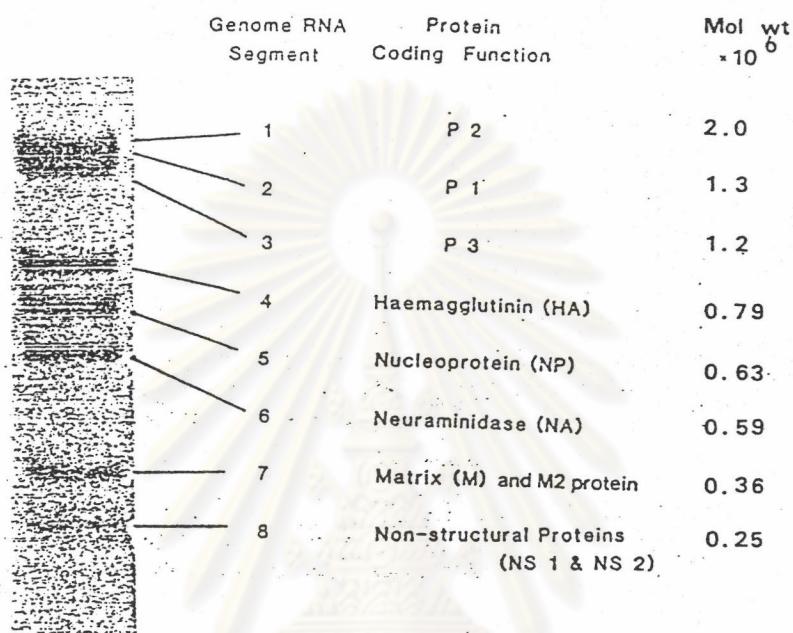
ก.5 ชนิดย่อย (Subtype) ของแอนติเจน hemagglutinin และนิวรามินิเคนส์
ของไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A ที่พบในคนและสัตว์อื่น

Subtypes	Species of origin ^c			
	Humans	Swine	Horses	Birds
Hemagglutinin:				
H1 ^a (H0, H1, Hsw1) ^b	PR/8/34	Sw/Ia/15/30	—	Dk/Alb/35/76
H2 (H2)	Sing/1/57	—	—	Dk/Ger/1215/73
H3 (H3, Hav7, Heq2)	HK/1/68	Sw/Taiwan/70	Eq/Miami/1/63	Dk/Ukr/1/63
H4 (Hav4)	—	—	—	Dk/Cz/56
H5 (Hav5)	—	—	—	Tern/S.A./61
H6 (Hav6)	—	—	—	Ty/Mass/3740/65
H7 (Heq1, Hav1)	—	—	Eq/Prague/1/56	FPV/Dutch/27
H8 (Hav8)	—	—	—	Ty/Ont/6118/68
H9 (Hav9)	—	—	—	Ty/Wis/1/66
H10 (Hav2)	—	—	—	Ck/Ger/N/49
H11 (Hav3)	—	—	—	Dk/Eng/56
H12 (Hav10)	—	—	—	Dk/Alb/60/76
H13	—	—	—	Gull/Md/704/77
Neuraminidase:				
N1 (N1)	PR/8/34	Sw/Ia/15/30	—	Ck/Scot/59
N2 (N2)	Sing/1/57	Sw/Taiwan/70	—	Ty/Mass/3740/65
N3 (Nav2-3)	—	—	—	Tern/S.A./61
N4 (Nav4)	—	—	—	Ty/Ont/6118/68
N5 (Nav5)	—	—	—	Sh/Austral/1/72
N6 (Nav1)	—	—	—	Dk/Cz/56
N7 (Neq1)	—	—	Eq/Prague/1/56	FPV/Dutch/27
N8 (Neq2)	—	—	Eq/Miami/1/63	Dk/Ukr/1/63
N9 (Nav6)	—	—	—	Dk/Mem/546/74

ที่มา: Kingsbury, D.W., "Orthomyxo-and paramyxoviruses and their replication". Virology. ed.Field, B.N. (New York: Raven Press, 1985), P.1181

ก.6 เรดิโออ็อโรตัมกรน อาร์เอ็นเอเชกซ์เมนต์ และผลิตภัณฑ์ยีน

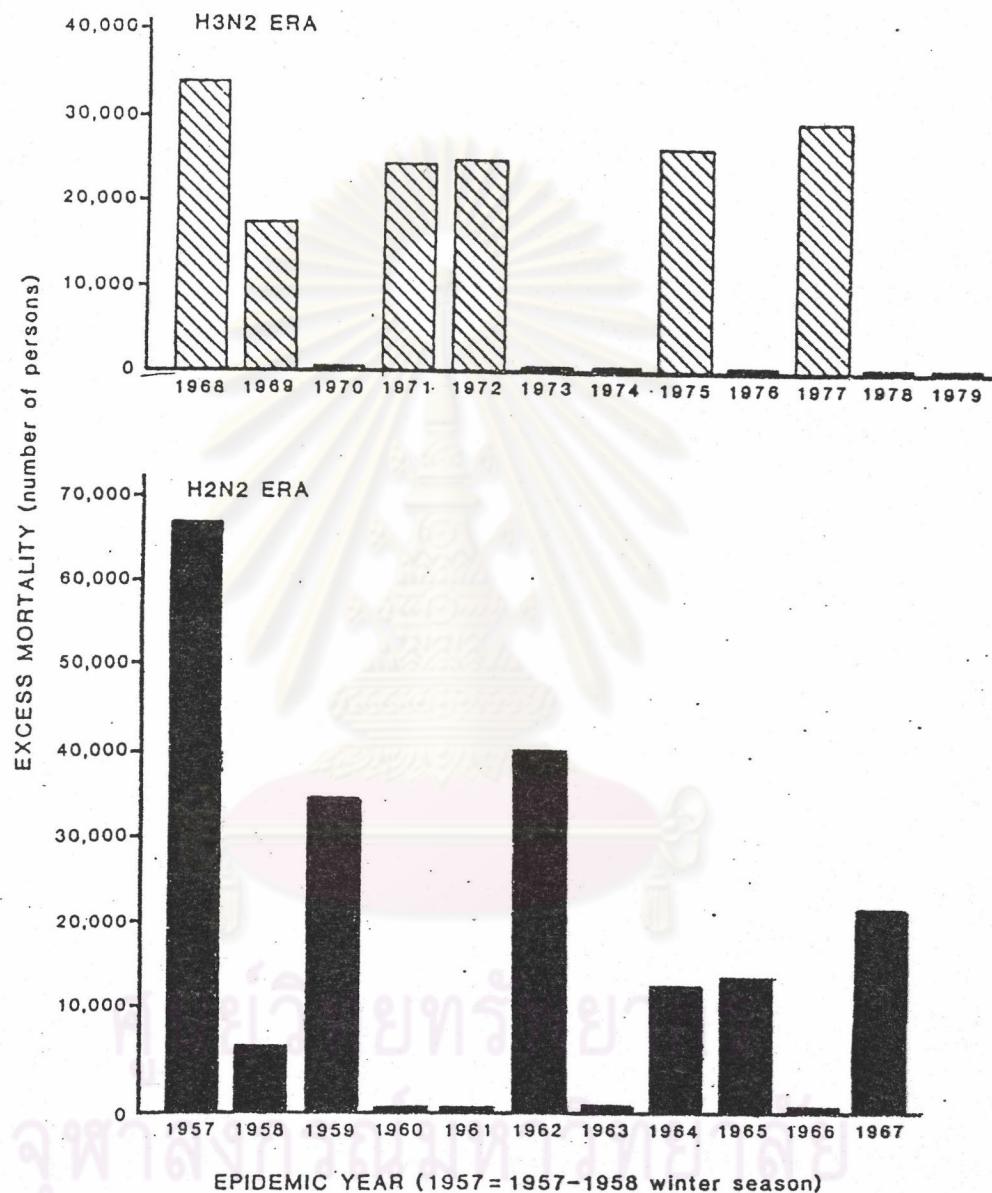
เรดิโออ็อตแกรมอาร์เอ็นเอเชกซ์เมนต์ และผลิตภัณฑ์ยีน ไว้สืบเน้นด้วยชุดเดียว

ที่มา : Richey, M.B. "RNA of influenza A viruses" J.Virol.
18, (1976), P.740

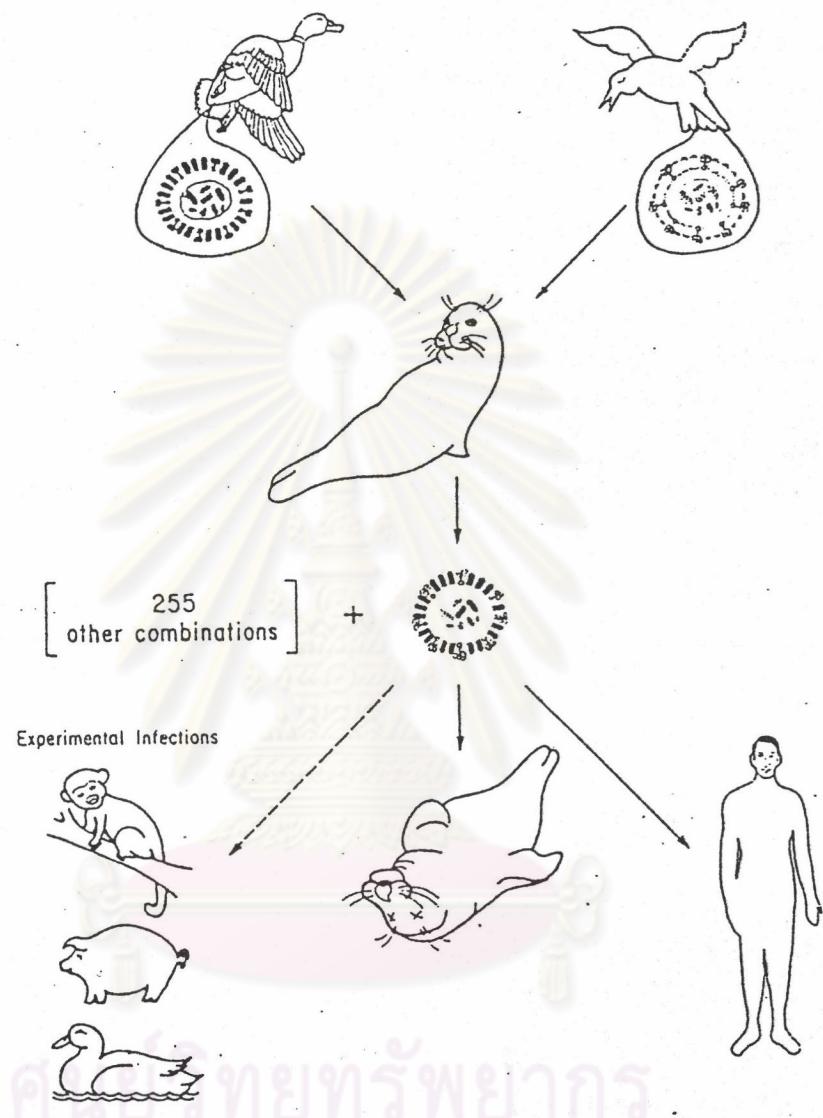
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก.7 แสดงอัตราการตายของประชากรโลกในช่วงปี ก.ศ. 1957-1979 ด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ ชนิด A

ที่มา: Kingsbury, D.W., "Orthomyxo-and paramyxoviruses and their replication". Virology. ed. Field, B.N. (New York: Raven Press, 1985), P.1208

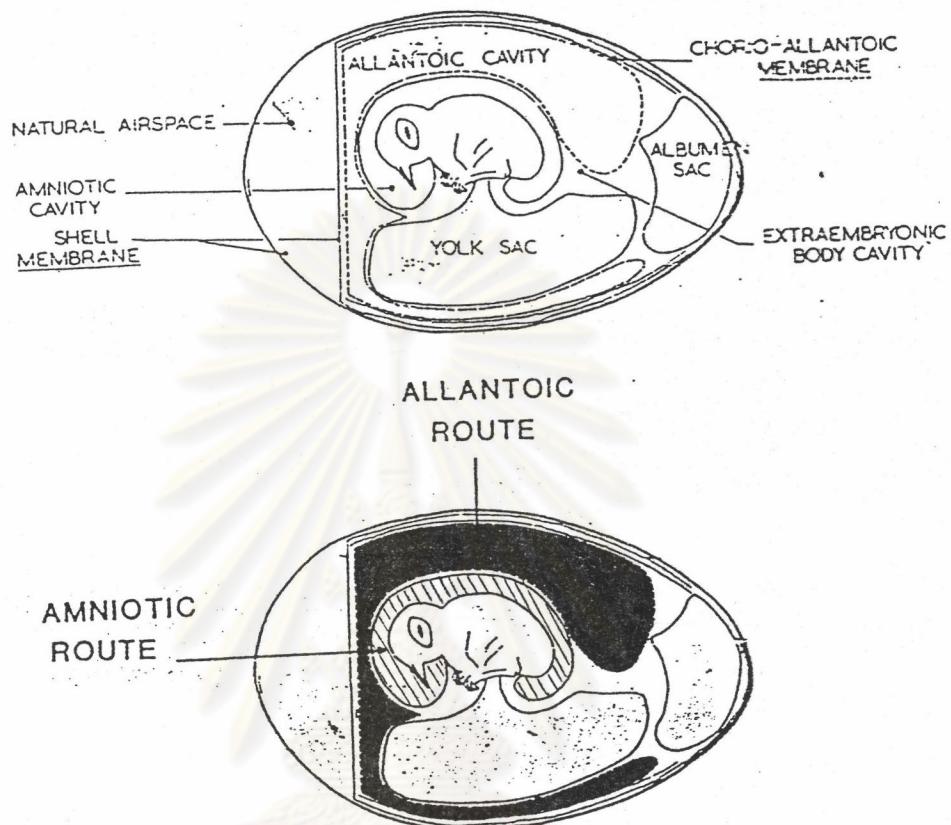
ก.8 แสดงสมมติฐานการเกิดรีคอมบินัชัน ของเชื้อไวรัส วนสัตว์ต่าง ๆ

มีการแลกเปลี่ยนระหว่างอาร์เอ็นเอ (Genotypic mixing)
ร่วมกับมีการแลกเปลี่ยนระหว่างแอนติเจนพิว (phenotypic mixing) จาก
ไวรัสที่มีความใกล้ชิดทางสายพันธุ์ ทำให้ได้ลูกผสมที่มีชนิดของแอนติเจน และคุณ
สมบัติในการติดเชื้อ ในสัตว์ต่างสายพันธุ์ได้

ที่มา: Kingsbury, D.W., "Orthomyxo-and paramyxoviruses and their replication". Virology. ed. Field, B.N. (New York:
Raven Press, 1985), P.1206

ก.๙ กายวิภาคของไข่ไก่พ็อก อายุ 11 วัน แสดงบริเวณที่ใช้เพาะเชื้อฯขั้นวัวดานผู้

ที่มา: Gard, S., Hallauer, C., and Meyer, K.F., "The influenza virus". Virology Monographs. ed. Hoyle, L. (New York: Medical research, 1968), P.89

ภาคพนวก ก.10

การบำบัดและการรักษาตามอาการ (6)

1. ยาต้านไวรัส

อะม็อกซีไซด์ ไอโซครคลอไรด์ สามารถป้องกันไวรัสผ่านเข้าสู่เซลล์ โดยมีผลจากเพาะต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ และชนิดซีเท่านั้น และประสิทธิภาพของการป้องกันสูงกว่า 50% ช่วยทำให้ระยะเวลาเนินของโรคถันลง จึงใช้ป้องกันโรคในระยะเริ่มต้นการระบาด สำหรับผู้ที่ติดเชื้อได้ง่าย เช่น โรคลิ้นหัวใจรุมตามิก, Chronic bronchopulmonary disorder ผู้ป่วยเบาหวาน, ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยที่ได้รับยาตัดภูมิคุ้มกันอยู่ โดยจะให้ในขนาด 100 มก. วันละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 10 ถึง 28 วัน และหากว่าหายแล้วจากมีอาการของไข้หวัดใหญ่แล้วจะช่วยให้อาการทุเลาลง และหายป่วยเร็วขึ้น

2. ยาต้านจุลชีพสำหรับเชื้อแบคทีเรีย

การใช้ยาต้านจุลชีพ จะเป็นต้องคำนึงถึงผลเสียที่ผู้ป่วยอาจได้รับผลการแทรกซ้อนจากยา ทำให้อุบัติการณ์ของเชื้อดื้อยามากขึ้น อย่างไรก็ตามยาต้านจุลชีพมีข้อบ่งชี้การใช้ในภาวะของผู้ป่วยที่มีโรคแทรกซ้อนที่เกิดจากแบคทีเรีย เช่น หูชั้นกลางอักเสบ พร่องอากาศรอบจมูกอักเสบ และผู้ป่วยที่มีความร้อนเอียงที่จะเกิดโรคแทรกซ้อนจากเชื้อแบคทีเรียได้ง่าย เช่น ผู้ป่วยโรคหิด โรคทางหอยใจ อุดกั้นเรื้อรัง ผู้ป่วยหัวใจวายที่มีปอดชื้น หญิงมีครรภ์และผู้ป่วยสูงอายุ โรคแทรกซ้อนที่รุนแรงได้แก่บอดอักเสบจากเชื้อ สเตรบโรตโคคัลส์ นิวนอเนีย, ยีโนฟิลลัส อินฟลูเอนเซ, สเตรบโรตโคคัลส์ ไฟโรเจนส์ และสแตบพิโลโคคัลส์ ออเรียส ดัง

นั้นผู้ป่วยที่มีโรคดังกล่าวข้างต้น จึงสมควรได้รับยาต้านจุลชีพจนกว่าโรคไข้หวัดจะหาย (ประมาณ 5-7 วัน) ยาที่เหมาะสมที่จะป้องกันเชื้อเหล่านี้คือ แอมพิซิลิน วันละ 2-4 กรัม ร่วมกับ Isoxazolyle penicillins เช่น Dicloxacillin วันละ 2 กรัม นาน 5-7 วัน

3. ยาแก้ไอ

ยาขับเสมหะจะช่วยทำให้เสมหะระบายออกได้สะดวก และรวดเร็วขึ้น แต่ในรายที่มีอาการไอรุนแรงมาก หรือไอมากจนนอนไม่หลับ อาจให้ยากระจับไอ พากโรคเดอีน พอสเพต ในขนาด 15-30 มก. ทุก 4-6 ชั่วโมงได้เป็นครั้งคราว เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถพักผ่อนได้

4. ยาแก้ปวดและลดไข้

ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักมี Pleuritic Chest Pain เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีขัดขวางการหายใจหรือไอ ยาที่ให้ได้แก่แอสไพริน พาราเซตามอล แต่การให้ต้องระวังอาการแทรกซ้อนเนื่องจากฤทธิ์ของยาต่อศูนย์ควบคุมการหายใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยสูงอายุ โดยปกติใช้ลดลงในระยะเวลา 48-72 ชั่วโมง ในรายที่อาการทั่วไปยังไม่ดีขึ้น และไข้ไม่ลดลงหลังให้ยาไปแล้ว 3-5 วัน ควรนึกถึงภาวะแทรกซ้อนของโรค เช่น น้ำในช่องเยื่อหุ้มปอด เยื่อหุ้มสมองอักเสบซึ่งเกิดจากเชื้อแบคทีเรียชนิดที่ต้องต่อยาปฏิชีวนะ ที่กำลังห้อยู่ในขณะนี้ หรือการมีโรคอื่นร่วมอยู่ด้วย เช่น Bronchogenic Carcinoma หรือ Lymphosarcoma หรืออาจเนื่องมาจากการแพ้ยา ผู้ป่วยบางคนอาจมีผื่นคันบนผิวหนัง ทั่วตัว หรือในบางรายอาจมีไข้สูง เกิดขึ้นด้วย

5. น้ำ

เนื่องจากผู้ป่วยสูญเสียน้ำออกไปทางการหายใจ และผิวนังมากกว่าปกติ จึงควรให้ทดแทนโดยให้ดื่มน้ำ สูดลมละของน้ำให้เพียงพอ เพื่อให้สมดุลย์ อิเลคโทรลัยต์ อยู่ในเกณฑ์ปกติ

6. 食物

ในระยะแรกควรเลือกให้อาหารอ่อน ๆ เพราะผู้ป่วยมักมีอาการเบื่ออาหารมาก ในรายที่มีโรคแทรก หรือมีภาวะขาดอาหารรวมอยู่ด้วย อาจให้อาหารที่มีโปรตีน และแคลอรี่สูง ควบไปกับการให้วิตามินทดแทนให้เพียงพอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.11

การใช้ประโยชน์ของแบบพิมพ์ลายนิ่วมือ (53)

บัจจุบันเทคนิคการทำพิมพ์เอกสารดิจิตอลสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ก็ต่อเมื่อประโยชน์นี้หลายทาง เช่น สามารถใช้สืบสานความเกี่ยวข้องทางสายเลือด หรือการซึ่งเฉพาะบุคคลในทางนิติเวชวิทยาของโรงพยาบาลตำรวจ การนำมาประยุกต์ทางการแพทย์ ในการวิเคราะห์โรคมะเร็ง

1. เพื่อตรวจสอบความเกี่ยวข้องทางสายเลือด

เนื่องจากอัตราการเกิดมีวเตชันขึ้นมาใหม่มีน้อยมาก จึงทำให้สถาบันที่มีในแบบพิมพ์ดีเจอนเออ มีความอยู่ตัว และสามารถถ่ายทอดไปยังลูกหลานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการถ่ายทอดคือ ลูกจะได้รับปริมาณ ดีเจอนเออ ครึ่งหนึ่งจากพ่อ และครึ่งหนึ่งจากแม่ โดยถือว่าเกื้อไม่มีการเกิด มีวเตชันขึ้นใหม่จากพ่อและแม่จากการเปรียบเทียบแผนดีเจอนเออ จะแสดงถึงความอยู่ตัวของดีเจอนเออ ว่าเหมือนหรือแตกต่างในระดับความใกล้ชิดทางพันธุกรรม เช่น แผนดีเจอนเออ จากเลือดของคู่配偶แท้จะเหมือนกันทุกประการ

2. ประยุกต์ใช้ในงานนิติเวชวิทยาลักษณะ

การทำพิสูจน์นิติเวชในบัจจุบัน อาศัยการตรวจทราบเลือด โดยดูความแตกต่างของหมู่เลือด หรือการดูแอนติเจน หรือเอนไซม์ในเม็ดเลือด รวมทั้งคูร์บตินานซีรัม ซึ่งการตรวจโดยวิธีเหล่านี้จะมีปัญหาหากตั้งทิ้งไว้นานเกินเดือน เนื่องจากมีลิ่งแบลกปลอมเกิดขึ้น เช่น มีเชือแบบที่เรียบเนื้อน สาหรับผู้หญิงที่ถูกข่มขืนนั้น การตรวจทราบอสุจิจะทำได้ยากเข่นกัน เนื่องจากมีของเหลว

จากช่องคลอดบนอยู่ และในน้าอสุจิยังมีเอนไซม์ รูปรติເອສ อยู่มาก จะทำให้เกิดการสลายปรติน เป็นผลให้การแปรผลิตพลาดได้ ดังนั้นการพิสูจน์ทางนิติเวชจึงจะเป็นต้องอาศัยวิธีการที่แน่นอนและแม่นยำ

เนื่องจากแผนพิมพ์ดีเอนเออ ไม่เคลื่อนของเนื้อเยื่อที่แตกต่างกันของคนเดียวกันจะเหมือนกัน จึงสามารถนำมาประยุกต์เพื่อบรร กอบหาหลักฐาน เพื่อหาผู้ต้องสงสัยในคดีข่มขืน โดยการแยกนิวเคลียสของตัวอสุจิจากหญิงที่ถูกข่มขืน แล้วนำมาดูแผนพิมพ์ดีเอนเออ เปรียบเทียบกับแผนพิมพ์ดีเอนเอจากเลือดของผู้ต้องสงสัย (อาจใช้คราบเลือดหรือคราบอสุจิที่ติดกับผ้า) วิธีนี้สามารถใช้ตรวจสอบได้เอนเออ จากคราบเลือดหรือคราบอสุจิ ที่มีอายุถึง 4 ปีได้

3. การตรวจสอบร่องรอยเรือง

เซลล์มะเรืองเป็นเซลล์ที่ไม่มีอยู่ภายใต้การควบคุม การแบ่งตัวตามกลไกของร่างกาย เนื่องจากมีความพิเศษทางพันธุกรรม หรือบัจจัยร่วมจากสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตัวเอนเออ จากการวิเคราะห์โดยอาชัยแบบพิมพ์ดีเอนเออ จากเซลล์หรือเนื้อเยื่อที่เป็นมะเรือง โดย Thein et. al. 1987 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงในแบบพิมพ์แตกต่างไปจากดีเอนเอในเนื้อเยื่อปกติ คือพบแบบใหม่เพิ่มขึ้น และมีความเข้มของแบบเปลี่ยนแปลงทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง

4. ประยุกต์ใช้ในสัตว์

การตัดสายดีเอนเออ ด้วยเอนไซม์ที่มีความจำเพาะเพื่อหาตัว rolirnikin คือโรลิรนิกิน ที่มีขนาดแตกต่างกัน ในปัจจุบันได้มีการรายงานแผนพิมพ์ดีเอนเอในสัตว์ เช่น สุนัข กิจ เพื่อเป็นข้อมูลนำทางในการปรับปรุงพันธุศาสตร์ ตลอดจนบอกชนิดหรือสปีชีส์ ของสัตว์ต่าง ๆ ได้

ภาคผนวก ฯ

การเตรียมสารละลายน้ำ (54)

1. ชนิดของอาหารเลี้ยงเซลล์

1.1 อาหารสูตรเลี้ยงเซลล์ (1X MEM)

ในสารอาหาร 1 ลิตร ประกอบด้วย

10X Gibco MEM 100 มล.

7.5% NaHCO₃ 14 มล.

Fungizone 2.5 มล.

Double distilled water จนมีปริมาตร 1000 มล.

1.2 อาหารสูตรเลี้ยงไวรัส (2X MEM) ในสารอาหาร 1 ลิตร

ประกอบด้วย

10X Gibco MEM 200 มล.

7.5% NaHCO₃ 40 มล.

TC Vitamine 2.0 มล.

Folic acid 2.0 มล.

Biotin 2.0 มล.

Fungizone 5.0 มล.

35% Bovine albumin 11.4 มล.

Double distilled water จนมีปริมาตร 1000 มล.

หมายเหตุ สูตรอาหารที่ใช้ในการวิจัยนี้ผ่านการฆ่าเชื้อ รดย
กรองผ่าน millipore membrane ขนาด 0.2 ไมครอน และเก็บไว้ในตู้เย็น
(อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส) หลังเตรียมเสร็จ

2. สารละลายที่ใช้ในการทำไวรัสหัวหิสุกชี

ก. สารละลายฟอสเพต บัฟเฟอร์ ชาไลน์ ปราศจากแคลเซียม และแมกนีเซียมไอออน (PBS (-)) pH 7.5 ประกอบด้วย NaCl 8.0 กรัม, KCl 0.2 กรัม, Na₂HPO₄ 1.5 กรัม, KH₂PO₄ 0.2 กรัม น้ำกลั่น 1000 มิลลิลิตร ปรับ pH ด้วย 1 โรลาร์ NaOH ซึ่งมีเขือที่อุณหภูมิ 115 องศาเซลเซียส นาน 10 นาที เก็บที่ 4 องศาเซลเซียส

ข. สารละลาย 20% ซูโครส ประกอบด้วย น้ำตาลซูโครส 80 กรัม ละลายในสารละลาย PBS (-) 320 มิลลิลิตร

ค. สารละลาย 50% ซูโครส ประกอบด้วยน้ำตาลซูโครส 200 กรัม ละลายในสารละลาย PBS (-) 200 มิลลิลิตร

3. สารละลายที่ใช้ในการสกัดแยกอาเรอนเอ

ก. สารละลาย RSB ประกอบด้วย 0.1 โรลาร์ Tris HCl 3.06 กรัม 0.1 โรลาร์ KCl 1.86 กรัม และ 0.015 โรลาร์ MgCl₂.6 H₂O 0.76 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 250 มิลลิลิตร ปรับ pH เป็น 7.4 ด้วยกรดไฮโดรคลอริกเข้มข้น 1 โรลาร์

ข. สารละลายนัฟเฟอร์ EDTA ประกอบด้วย 0.25 โรลาร์ EDTA, Na₂pH 7.4 0.4 มิลลิลิตร 0.25 โรลาร์ Tris HCl pH 7.4 2 มิลลิลิตร, 0.5 โรลาร์ NaCl 2 มิลลิลิตร และ 10% SDS 0.5 มิลลิลิตร ละลายในน้ำกลั่นให้มีปริมาตร เป็น 100 มิลลิลิตร

ค. สารละลายเอนไซม์ Protease K ประกอบด้วย Protease K 100 มิลลิกรัม ละลายในสารละลาย RSB 20 มิลลิลิตร ให้ความร้อนที่ 56 องศาเซลเซียส นาน 10 นาที เก็บที่ -20 องศาเซลเซียส

ง. สารละลายนัฟเฟอร์ลิเทียมคลอไรด์ ประกอบด้วย 10% SDS 50 มิลลิลิตร 0.4 โรลาร์ Acetic acid 25 มิลลิลิตร และ 5.6 โรลาร์ LiCl 25 มิลลิลิตร

จ.สารละลาย Chloroform:isoamyl alcohol ในอัตราส่วน 24:1

ฉ.สารละลาย phenol เตรียมโดยละลายพิโนล 250 กรัม ใน 25 มิลลิโรมลาร์ NaCl 150 มิลลิลิตร เติม Tris base ลงไป 2.5 กรัม และ Hydroxy quinoline 0.45 กรัม เก็บในขวดสีชา ที่ 4 องศาเซลเซียส

4. สารละลายที่ใช้ในการย้อมและติดฉลากก่อาร์เอนเออ

ก.สารละลายไดเจสชันบัฟเฟอร์ ประกอบด้วย 20 มิลลิโรมลาร์ Tris HC1 pH 7.5 และ EDTA 2 มิลลิโรมลาร์

ข.สารละลาย RNase T1 ประกอบด้วย RNase T1 1 มิลลิกรัม ต่อมิลลิลิตร โซเดียมอะซิตेट 0.1 รูมลาร์ pH 7.5 และ EDTA 0.3 มิลลิโรมลาร์

ค.สารละลายไคแคนส์ชิงบัฟเฟอร์ ประกอบด้วย 10 มิลลิโรมลาร์ Tris HC1 pH 8.0 Mg(OAC)2 10 มิลลิโรมลาร์ และ dithiothreitol 1 มิลลิโรมลาร์

ง.สารละลายสตอป มิกซ์เจอร์ ประกอบด้วย ยีสต์อาร์เอนเออ 20 มิลลิกรัม ละลายใน 0.6 รูมลาร์ ACONH4 10 มิลลิลิตร

5. สารละลายที่ใช้ทำพิงเกอร์พรินติ้ง

ก.สารละลาย 1 รูมลาร์ซิตริท แอซิก เตรียมโดยชั่งกรดซิตริก 21 กรัม ละลายในน้ำกลั่นจนมีปริมาตร 100 มิลลิลิตร

ข.สารละลาย 25% เพอร์ส ชัลเพต เตรียมโดยชั่ง FeSo4 7H2O 25 มิลลิกรัมละลายในน้ำกลั่น 1 มิลลิลิตร

ค.สารละลาย 10% แอสคอบิค แอซิก เตรียมโดยชั่งกรดแอสคอบิค 1 กรัมละลายในน้ำกลั่น 10 มิลลิลิตร

ง.เจลทิศทางแรกประกอบด้วย Acrylamide-bis (40:1.3%) 50 มิลลิลิตร น้ำกลั่นออก็อกเลบ 90 มิลลิลิตร ญี่เรีย 72 กรัม และ 1 รูมลาร์ ซิตริกแอซิก 5 มิลลิกรัม

จ. เจลทิศทางที่สอง ประกอบด้วย Acrylamide 400 กรัม Bis 13 กรัม ละลายในน้ำกลั่นอโรตेळบ 1 ลิตร โดยใช้ magnetic stirrer นานาผ่านตัวดูดซับประจุ คือ เรชิน 7.5 กรัม charcoal 2.5 กรัม นาน 10 นาที และกรองออก

ฉ. สารละลายคงทາลิสต์ สำหรับเจลทิศทางแรก ประกอบด้วย 0.25 เพอร์เซ็นต์ 0.8 มิลลิลิตร โซเดียมเบอร์ออกไซด์ 0.08 มิลลิลิตร

ช. สารละลายรันนิ่งบัฟเฟอร์ ประกอบด้วย ยูเรีย 3.63 กิโลกรัม กรดซิตริก 52.5 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 6.9 ลิตร โดยใช้ magnetic stirrer

ช. สีติดตาม (Tracking dye) ใช้สีพสมกับอาร์เอนเอ ก่อนทำ อิเลคโทรฟอร์ซิส ประกอบด้วย Bromphenol blue 0.1% (W/V) Xylene cyanol 0.1 % (W/Y) อย่างละ 100 มิลลิกรัม ยูเรีย 6 ร่มลาร์ 36 กรัม ซูโครัส 10% 10 กรัม EDTA 50 มิลลิร่มลาร์ 1.86 กรัม ยีสอาร์เอนเอ 10 มิลลิกรัมต่อ 1 มิลลิลิตร ละลายในน้ำกลั่น 100 มิลลิลิตร

ฉ. สารละลายอิเลคโทรดบัฟเฟอร์สำหรับเจลทิศทางแรก ประกอบด้วย กรดซิตริก 25 มิลลิร่มลาร์ เตรียมโดยซึ่งกรดซิตริก 10.5 กรัม ยูเรีย 726 กรัม ละลายในน้ำกลั่นที่มีปริมาตรเป็น 2,000 มิลลิลิตร ปรับให้มีพีเอช 3.5 ด้วย 10 นอนอลโซเดียมไไฮดรอกไซด์

ญ. สารละลายอิเลคโทรดบัฟเฟอร์ สำหรับเจลทิศทางที่สอง ประกอบด้วย 50 ร่มลาร์ ทริสบอเรตชั่งมา 121 กรัม, กรดบอริก 63 กรัม ละลายในน้ำกลั่นที่มีปริมาตรเป็น 1,000 มิลลิลิตร

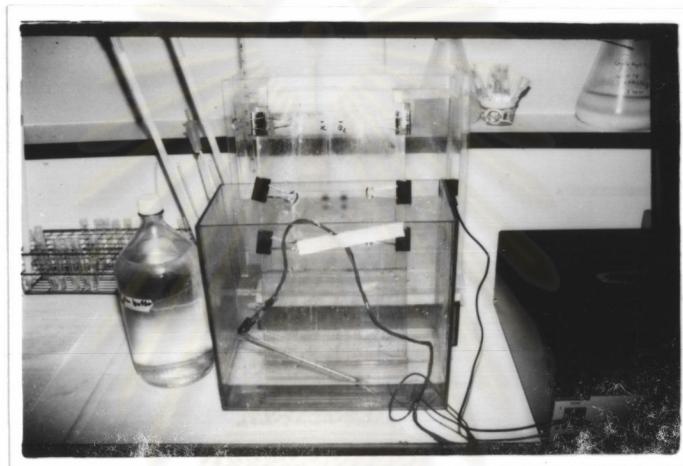
คู่มือการทดลองทางเคมี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

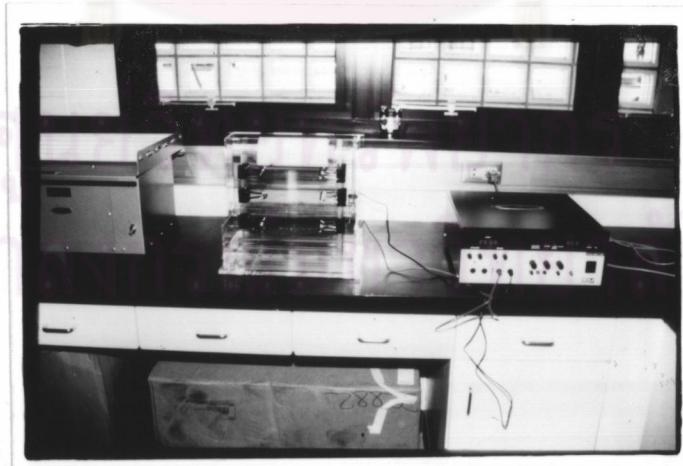
ภาคผนวก ค

อุปกรณ์อื่น ๆ

ค.1 การทำโพลิอะคริลามีนเดล อิเลคโทรฟอร์ซีสทิศทางแรก

ค.2 การทำโพลิอะคริลามีนเดล อิเลคโทรฟอร์ซีสทิศทางที่สอง

ประวัติผู้เขียน

นางสาวยุพนิษฐ์ บูรณะดิษ เกิดวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ.2509 สำเร็จการศึกษาบริษัทวิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับที่ 2) ภาควิชาจุลชีววิทยาคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2530

